

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek

N^{ro.} 15.

4. Lutego 1822

Wiadomości krajowe.

Podług rozporządzenia najwyższego patentu z d. 21. Marca 1818 przeznaczony jest na spalenie z dawnych obligacyi procentowego długi Stanu, wykupionych w roku 1821 przez fundusz powszechny umarżający, kapitał w ilości ZR. 5 millionów 505,943 kr. 40 $\frac{3}{8}$, aby procentami tym sposobem oszczędzonymi co rok w ilości ZR. 12500 kr. 47 wyrównać rocznie podwyższonemu wydatkowi procentów pochodzącemu z przedsięwziętego losowania.

Obligacyie te długi Stanu spalone będą na miejscu zwyczajnem w d. 23. b. m. o godzinie 11 przed południem, w obecności ustanowionéy do tego Kommissyi. Po spaleniu tém, obligacyie wymazane od roku 1818 ze stanu długów Państwa i publicznie spalone wyniosą kapitał ZR. 22 mill. 182,911 kr. 17 $\frac{1}{4}$ od których roczna prowizya wynosiła ZR. 500,004 kr. 10.

Między temi obligacyjami są: a) kapitały bankowe w ilości ZR. 5 mill. 869,533 kr. 20; b) kapitały, na które wydawano obligacyie Kamery nadwornéy, ZR. 5 mill. 861,794 kr. 12; c) kapitały, na które wydano obligacyie Stanowe, ZR. 10 mill. 451, 583, kr. 53 $\frac{4}{4}$. Przez zaszłych w tym czasie 20 losowań, przywrócono z różnnych kategoryi procentowego długi Stanu, oczém ogłoszone szczególniejsze wykazy lepiéy objaśniają, ilość kapitalną ZR. 23 mill. 640,965, której niższe procenta wynosily ZR. 505,348 kr. 10 do pierwotnego stanu procentów.

Z obligacyi długów Stanu wykupionych i umorzonych odpadł do przedsięwziętego losowania kapitał ZR. 434:125 kr. 46, którego procenta roczne wynosiły ZR. 9551 kr. 6.

Ostatnia ta ilość potrzebna na uzupełnienie losowań, zaleconych pomienionym patentem będzie wykazywana.

W Wiedniu d. 22. Stycznia 1822:

(Podpisy).

Akt względem żeglugi na Elbie.

(Ciąg dalszy.)

Art. X. Aby zaś wesprzyć wewnętrzny przemysł i wywóz produktów krajowych, oraz handel pierwszych do życia potrzeb, i rozmaitych przedmiotów wiele ważących a małych będących wartości ułatwić, zatem względnie takowych zaydzie następująca stosunkowa niżona opłata: kowadła, kotwice, popiół (niewyżugowany), piwo (wyiższy obce), ołów, kruszec otowiany, bób, glinika bolus, bomby, szczecina (świnska), blacha żelazna, żelazo (lane), groch, kruszec, faski (próżne), owoce (suszone), ptactwo, ięczmień, szkło (wydrążone) skłanna żółta, krupy, grys i kasza z wszelkich rodzajów zboża, towary lane żelazne (grube), owies, proso, węgle z drzewa, działa, sadza, skrzynie (próżne), żyto, kręda (biała i czerwona), kule (żelazne), lawety, soczewica, kora dębowa, marmór (niewyrobiany), mąka (z wszystkiego zboża rodzajów), ziemia kruszcowa, mineralna, woda mineralna, moździerz (bomby), okra, makuchy, smoła, płyty (marmorowe i tym podobne), rogi bydłce i nogi, nasiona wszelkiego rodzaju, sól (kuchenna i kamienna), kapusta, smoła okrętowa, kamienie do ostrzenia (przednie), orkisz, sztaby żelaza (łutego), tripel, beczki (próżne), pszenica, wyka.

Piętej części należytości, podlegają następujące rodzaje drzewa:

Jabłonowe, gruszkowe, trzesniowe, orzechowe, sliwowe, osikowe, brzozowe, bukowe, dębowe, olszowe, iasionowe, grabowe, sosnowe, iodłowe, lipowe, topolowe, więzowe, wierzbowe, tudzież gróbsze naczynia bednarskie i inne towary drewniane, iako to drabiny, niecki, szufle, opałki i podobne naczynia połowe, iako też więsze kosze do opakowania towarów (fastażé) zkorzeni drzewa i t. d.

Dziesiątej części:

Krew (z bydła rogatego), drzewo na opał. isia, żelazo (wszystko), kości, ług, mleko, ma-

))

sło i s'er (świeży), naczynia kamienne i garnki (proste).

Dwunastey części:

Jarmóz, żołądź, wiązki chrustu, krzaki różnego rodzaju, owoce (świeże), iarzyna (świeża), trawa, siano, gips, wapno, trzcina na dachy, słoma, torf, wiązki (do pożaru), koczzenie (do iedzenia), nakoniec:

Czterdziestey części:

Kamienie hałunowe i witiolu, popioł (wyługowany), wytlóczyzny, nawoz, iako to: gnóy, margel, ściern i t. d., gałmaia; kufy, rynnny, koryta i t. d. z kamieni: głaz (zwyczajny kamień) konie do stathów (wodą powraciące). Wiązanie z cegły i tufu, kamienie młynarskie, glina na fayki, kamienie brukowe, piasek, kamień piaskowy i ciosowy różnego rodzaju, łupień, węgle kamienne, glina, ziemia na garnki i folarska, kamień, tuf, cegła palona i suszona, hit ceglany.

Art. XI. Opłata od stathów czyli należytość rekognicyyna, pobieraną będzie podług 4. klas, i tabelli pod liczbą 2.

Należytość ta klasy pierwszey wynosi za całą długość rzeki od 10 łasztów Hamburgskich ładunku (łaszt po 4000 funtów) Talerów rzes. 3 gr. 16.

Klasy drugiey od 10 do 25 łasztów Tal. rzes. 7 gr. 20.

Klasy trzeciey od 25 do 45 łasztów Tal. rzes. 11 gr. 13.

Czwartey klasy od 45 i nad te Tal. rzes. 14 gr. 16.

Statki nieładowne płacą zawsze czwartą część tej taxy.

Art. XII. Cło Elby i należytość rekognicyyna, wyrachowaną będą na M. K. podług stopy ZR. 20 w talerach, greszachi fennikach, opłata ta atoli w Państwach nadbrzeżnych pobieraną będzie w monecie iaka w każdym z tych Państw jest w obiegu, a to podług miary w tabelli redukcyynéy pod N. 3.

Art. XIII. Oprócz cełł ninieyszą ugodą ustanowionych nie będą więcéy żadne na Elbie pobierane; równie Państwa umawiające się przyymią formalny na siebie obowiązek nie powiększać ustanowionych danin iak tylko za obopólnym porozumieniem się.

Art. XIV. Pod daninami, obiętymi w artykułach 7 aż do 13, nie są wyrażone:

a) Myta, cła krajowe i mieyskie, podatki wchodowe i konsumpcyi, które wolno każdemu Państwu, na mające bydź wprowadzone do jego kraju towary, skoro opuszczą rzekę, nakładać stosownie do swoiey polityki.

b) Należytości od kieratu, wagi i składu w

miastach handlowych, które atoli cudzoziemiec nie więcéy nad krajowca ma opłacać.

c) Opłata od mostów, otwierania i szluz; atoli istniejące nie powinny bydź bez współnego porozumienia podwyższone, przy stawianiu zaś nowych mostów za przeyscie popod te nie będzie żadney opłaty. Równie ilość opłacania należytości pod b) i c) powinna bydź oznaczoną i do wiadomości publiczney podaną, i tylko od tych pobieraną, którzy używać będą istniejących urzędzeń lub przebywać mosty i szluzy. Względem sterników i flisaków w służbie, pżostac maia rzeczy w każdym Państwie podług zaszytych lub zayść mających oznaczeń, tudzież i względem należytości iakie pobierać są upoważnieni podług ustanowionego lub ustanowić się mającego tax porządku, tak, aby obcy szyper nie był obowiązany więcéy nad krajowego.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Wiadomości zagraniczne.

Hiszpania.

Naynowsze wiadomości z Hiszpanii umieszczone w gazetach Paryżkich z d. 14. b. m. donoszą, że codziennie powiększa się nie rząd i zamieszanie w różnych prowincjach tego kraju. Kadyx i Sewilla obstają przy swoim uprze przeciwko wszelkim rozkazom Rządu; i Murcyia przystąpiła iuz do tego opierającego się związku, i oświadczyła w przełożeniu przesłaném do Stanów, że miasto, iego załoga i mieszkańcy nietylko rozkazom władzy wykonawczej (Króla) lecz i prawodawczej (Stanów) tak długo opierać się będą, dopoki terazniejsze Ministeryum niebędzie złożone. Przy uchwaleniu tego przełożenia zaszyły w Murcyi innego nawet rodzaju rozruchy. Złożono Jeneralnego Kapitana a na iego miejsce zdaia się mianował »lud władzący« Brygadiera Piquero tymczasowie naczelnikiem politycznym, ponieważ u tego ludu zdaie się mieć miłość.

Z Madrytu dochodzą wiadomości, w wymienionych gazetach Paryżkich do d. 3. Stycznia. Na posiedzeniu Stanów nic ważnego nie zaszyło, a w Radzie Stanu ieszcze zdaia się rozprawiać nad pytaniem względem odmiiany Ministrów.

Gazeta Francyi donosi, iakoby z Barcelony, że miasto to ogłosiło się niepodległym istotnie na d. 30. Grudnia.

Wielka Brytania i Irlandyia.

Mały chorąży radykalistów Waddington, zaiął od dni kilku sklep w Carlile, i tak się

tam wstawić, że stał się przedmiotem rozmów całego miasta. W głębi sklepu jest oddzielne miejsce, w środku którego stoi drewniany sprzęt podobien do budki żołnierskiej mający drzwiczki. Jeżeli kto chce mieć zakazaną książkę, puka do drzwi, głos ze wewnątrz pyta się, czego żąda, ten wymienia książkę, głos zaleca, aby włożył pieniądze w pewien otwór, co gdy czyni, drzwiczki się otwierają, znajduje książkę na desce, a niewidziawszy człowieka, odchodzi. Tym sposobem nie można pociągnąć do sądu sprzedającego, albowiem, aby to uczynić, musi kupiciel przysiąc w Sądzie, że oskarżony jest rzeczywiście ten, z którego ręką kupił książkę.

Z Deal wyłynął do Smyrny na dniu 6 bryg, Kometa, z potrzebami wojennymi dla Turków, między innymi ma on na pokładzie kul 30000.

Mówią, iż postać mają do Indyi wschodnich 1000 ludzi. Rząd zawrzeć miał ugodę z przedsiębiorcą o dostawę 10,000 beczek prochu, przeznaczonych na morze śródziemne.

Xiążę Wellington oprócz płacy Marszałka polnego, Pułkownika pułku, pobiera rocznej pensyi iako Jenerał artyleryi 3000 funt. szterl. i ma dwie inne pensye, każda po 2000 funt. szterl. Trzema uchwałami parlamentu darowano Xięciu 1) 100,000 funt. szterl. 2) 100,000 funt. szterl. a 3) 200,000 funt. szterl. razem 700,000 funt. szterl.

Jeszcze zawsze nadchodzą smutne wiadomości o gwałtach w Irlandyi. W Limerick stracił miano kilku osadzonych, co jednak wstrzymał goniec od Króla.

Francyja.

Z Paryża d. 13. Stycznia. — Wczorajsze posiedzenie Izby Deputowanych dosyć było burzliwe. Zdano sprawę z różnych petycyj. Jedną z tych podał nieiaki P. Spy z Chalonsu nad Marną, żądając, aby przewinienia prasy sądzone były na przyszłość przez Sędziów, nie zaś przez Przysięgłych. Petycja ta, podług wniosku referenta miała być przesłaną Kommissyi trudniący się rozpoznaniem nowęj ustawy względem prasy. Jenerał Foy (z lewicy) wątpiał, aby względem tey proźby sprzeciwiający się zasadom objawionym przez Króla w mowie mianey przez niego z tronu, iako też umieszczonem » w sławnym » dziękczynnym adresie Izby, przystąpiono do porządku dziennego, tym bardziej, gdy ta samą nawet zasadom konstytucyi jest przeciwną. P. Pardessus ze strony prawey, zwrócił uwagę, że nie Konstytucya lecz późniejsza ustawa polecała Przysięgłym sądzić przewinienia prasy; in-

na ustawa może to znówu znieść; zatem proźba ta nie sprzeciwia się Konstytucyi. (oklaski z prawey) P. Chavelin (z lewicy) podziwiał się, z kąd pochodzi to raptowne odmienienie sposobu myślenia strony prawey, to przyznawanie zasad, które nie dawno naganiała przeszłemu Ministryum? Ażali otrzymała już te instytucye, bez których iak sama oświadczyła, niemoże ostać się Konstytucya? Nie, lecz z licznymi pewnymi mianowaniami wyszedł wczoraj Monitor. (Brawo! z lewicy) Francyja wezmie pod rozważę, iezli tego nie uczyni Izba, że te łaski, które pismo to zapowiada, nadzieie iakie wzbudza, zmienić mogły zdania owych Panów; iż stałość iakiey domagano się po Ministrach, nie była czem innym, iak postanowieniem mocnem, nagrodzić współpracowników Konserwatora jednego po drugim! (Śmiech ze strony lewicy, szemranie po prawey.) Mówca przystąpił do postępowania cenzury, i opowiadał między innymi, iż do wszystkich dziennikarzów rozesłano okólnik, aby nie wazyli się rozbiierać nowego projektu do ustawy dotyczący się policyi dzienników; do tey dowolności przybyła jeszcze stronność, ponieważ dziennikowi Quotidienne pozwolono zaraz umieścić artykuł względem projektu P. Fievre (zobacz Nmer 25/15 gaz. nas.) (Konstytucyonista i Kuryer francuzki umiesciły także krytykę na nowy projekt do ustawy.) P. Castelbaiac (z prawey) bronił Konserwatora, którego był gorliwym współpracownikiem swojego czasu, co dało powód P. Benjaminowi Constant kręślić także i Minerwę, którą hojnie swoiemi opatrywał artykułami. P. Constant w dalszym ciągu mowy swojej przywodził wiele innych dowodów, okazujących wedle jego zdania jednostronność Cenzury. Dnia dzisiejszego, rzekł, Dziennik cenzurowany Drapeau blanc zawiera wykrzyki przeciwko pewnym ludziom, dając im tytuły kuglarzy rewolucyjnych, i inne podobne imiona i żądając onych proskrypcyi lub zniszczenia, wykrzyki pisane w tonie 1793. Wprawdzie dodał dziennikarz, że nie nastaje nikomu na życie; atoli, gdy gazeciarz przez kilka dni podobnych używa wyrazów, iż zmuszony oświadczyć, że nikomu na życie nie nastaje, łatwo więc osądzić, czyli może być usprawiedliwioną Cenzura; iż dozwoliła uprzednich artykułów, które stały się powodem do tak wspaniałego oświadczenia.

Wspomniane Dzienniki mówią także o mówcach, których w proch potrzeba zamienić, wiemy dokładnie, iż nie ma nigdzie mówców iak w Izbie — tak, powazył się nawet miotać potwarze przeciwko samęj Izbie, że też ma mo-

tylko przez Konstytucyę, i że oprócz władz uznanych przez Konstytucyę, nie masz innych prawnych.... Przeciwno tej nauce protestował się uroczyście Hrabia Marcellus (z prawej strony) i oświadczył, iż nie masz we Francyi władzy, któraby nie wyływała od iedynę i najwyższey prawey władzy Króla; sama nawet konstytucya tylko przez Króla instytuje; pełnomocnictwa Izb, które, ieżli tak chcemy, wyszły bezpośrednio z Konstytucyi, iednak w ostatnięj instancyi wyływają właściwie od Króla, ponieważ Król Francyi nadał (*octroyé*) Konstytucyę. Nie, rzekł w końcu, nie jest we Francyi narodowem, co nie jest monarchicznem. (Mocna pochwała ze strony prawey); szemranie i hałas z lewey, P. Lameth (z lewey) zawołał: *legitim* pochodzi od *legi inimus*, opierać się na ustawie. Dzieci nazywamy prawe, gdy ustawa uznaje ich urodzenie; częśc̄ należna zowie się *legitim*, ponieważ onę ustawa dzieciom przyznaje; *legitim* odnosi się tylko do dziedzictwa, następstwa, i w takim względzie uznaje on prawność (*legitimité*) dynastyi do następstwa tronu. Gdyby zaś chcieli pod prawnością rozumieć prawo Boskie (*jus divinum*), podług którego naród jest własnością władzcy, więc musiałby to uznać za zbrodnię obrażonego narodu! — (wielki hałas) Po niejakim hałasie i rozprawach głosowano i uchwalono znaczną większością przeciwko lewey stronie, aby prozba P. Spy odestaną została kommissyi upoważnionej do rozpoznania projektu do ustawy względem zatamowania i ukarania przewinień grassy.

List z Freyburga pisany donosi: Podług odebraney dzisiay (6go) sztafety ze starego Bryzaku wybuchły rozruchy w nowym Bryzaku, zrządzone przez tamecznych mieszczan, którzy chcieli inż byli opanować tameczną prochownię atoli, chociaż przez słabą załogę, zostali odpartymi.

W ł o c h y.

Z Rzymu dnia 22 Grudnia. Do Civita Vecchia przybył z Tanis, Osman, Aga z Kandyi, w służbie Wice - Króla Egiptu, stanął tu potem niebawnie ze swoim orszakiem z 9 osób, i iak mówią chce przyjąć wiarę Katolicką. Nie dawno nie chciał on obiąć dowództwa korpusu poruczanego mu przez Wice - Króla, a przeznaczonego przeciwko Gremkom.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy. — W Sobotę zesłą (12. Stycznia) upadł śnieg i inż się zaczęły sanhi uwiać po Stolicy, lecz w krótcie sanna zamieniła się w błoto. Prawie co dzień w południe słońce dogrzewa. W ogrodzie P. Ulrycha widzieliśmy wczoray na zagonach rozkwitłe siatki, lak., a nawet gozdziki i wiele innych grudniań. W niektórych okolicach na końcu Grudnia orano.

W tuteyszym Instytucie Lekarskim w tych czasach wiele wykonano operacy bardzo szczęśliwych, między innymi Helena Choynach córka wyrobnicy ze wsi Tarchomina mająca lat 11 przypadkiem prawie wszystkie kości w ręce strząskła, po kilkotygodniowem leczeniu Dziewczyna inż władać zupełnie może tą ręką, — Felixowi Szymaniakowi synowi szewca z Skierniewic mającemu dopiero lat 5 uformował się kamień wielkości śliwki, operacya udała się nappomyślniey. a chłopczyzna uzdrowiony powraca do oycy.

Z dnia 12. Stycznia. Nowo - wieyska Kawa. Pod tym tytułem w przeszłym tygodniu etwartem będzie dla Publiczności miejsce zabawy w Pałacyku Zapolskich zwanym, obok wieyskiej kawy. Znaczna liczba pokoi w święzym guscie przybranych, zapewniona dla gości nayakuratnieysza postuga, kuchnia do wystawienia obiadów, kolacyy i t. p. zawsze gotowa, wszystko do zdaniem przedsiębiorących dostatecznem zapewne będzie do zupełnego zadowolnienia przybywających gości, i czyni tymże przedsiębiorącym nadzieie, że pozyskają tyle łaskawych względów, ile ich odbierali trzymając przed kilku laty ogród Szucha w alejach Ujazdowskich, a następnie aż dotąd Wilanowską oberzę.

Podług ogłoszonego wykazu ceny chleba na czas od 1go do 15go Lutego 1822 ważyć powinny: bułka montowa po kr. 1/2 łót. 4 7/8 — detto po kr. 1 łót. 9 6/8 — bułka ordynaryyna po kr. 1/2 łót. 6 5/8 — detto po kr. 1 13 2/8 — bochenek chleba białego po kr. 1 łót. 20 6/8 — detto po kr. 3 funt 1 łót. 30 1/8 — detto po kr. 6 funt 3 łót. 29 2/8 — bochenek chleba śniadego po kr. 1 funt. 1 łót. 2 1/8 — detto po kr. 3 funt 3 łót. 6 5/8 — detto po kr. 6 funt. 6 łót 13 1/8 — bochenek chleba razowego po kr. 1 funt 2 łót 23 1/8. — Funt mięsa na cały miesiąc b. kosztuje 2 kr. w M. K.